

Zakład Antropologii Biologicznej

Zakład został powołany do istnienia w 1999 r. początkowo, jako Zakład Antropologii, a od 2012 r., jako Zakład Antropologii Biologicznej. Problematyka badawcza Zakładu skoncentrowana jest wokół czterech najważniejszych grup tematycznych:

1. Zagadnień dotyczących paleoantropologii, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki taksonomii kopalnych hominidów.
2. Zagadnień obejmujących pogranicze nauk biologicznych i filozoficznych. W ramach tej tematyki m.in. prowadzono badania dotyczące poglądów Polaków na ewolucję i kreację.
3. Zagadnień dotyczących biologicznych przekształceń zachodzących w populacjach ludzkich z Bliskiego Wschodu (obszary doliny środkowego Eufratu – Syria oraz Kurdystanu – Irak). Badania były (i nadal są) prowadzone w ramach współpracy z Uniwersytetem Lumière Lyon oraz Ecole de Hautes Etudes (Sorbona).
4. Zagadnień układu stomatognatycznego (m.in. wykorzystanie najnowszych metod stomatologicznych w badaniach populacji historycznych, problematyka powstawania zębiniaków oraz erozji zębowej).

W Zakładzie realizowano następujące projekty badawcze:

Grant ID 100014 (2006–2008), Interdisciplinary University of Paris oraz Fundacja Tempeltona – Global Perspectives on Science and Spirituality program (GPSS). Temat projektu: *Current controversies about human origins – between anthropology and the Bible.*

Grant (2009–2010) Muzeum Archeologicznego w Warszawie. Temat projektu: *Analiza odontologiczna populacji z Żernik Górnych.*

Grant KBN N109 013 31/0858 (2006/2008). Temat projektu: *Kompleksowe badania bioarcheologiczne w dolinie środkowego Eufratu. Syria.*

Grant MNiSW N303 319837 (2009–2011). Temat projektu: *Przemiany biologiczne w populacjach ludzkich zamieszkujących środkową dolinę Eufratu, wschodnia Syria.*

Grant NCN 2013/08/M/HS3/00379 (2013–2015). Temat projektu: *Molecular history and paleogenetic links between Polish and Lithuanian populations - ancient DNA analysis since the Neolithic.* Projekt realizowany we współpracy z Department of Anatomy, Histology and Anthropology Faculty of Medicine, Vilnius University (Litwa), Institute for Medical Research Israel-Canada, Department of Microbiology and Molecular Genetics, Hebrew University (Israel).

Grant NCN (2013/2015). Temat projektu: *Bio-archeologiczna charakterystyka populacji Radomia od wczesnego średniowiecza (XII w.) do współczesności (XIX w.)*.

Zakład Antropologii Biologicznej stale współpracuje z następującymi jednostkami naukowo-dydaktycznymi:

- a/ Zakładem Anatomii Prawidłowej i Topograficznej, WUM, Warszawa;
- b/ Zakładem Stomatologii Dziecięcej, WUM, Warszawa;
- c/ Zakładem Biologii Molekularnej, UM w Łodzi;
- d/ Zakładem Radiologii Stomatologicznej i Szczękowo-Twarzowej, Szpitala Klinicznego Dzieciątka Jezus w Warszawie;
- e/ Państwowym Muzeum Archeologicznym w Warszawie;
- f/ Miejskim Ogrodem Zoologicznym w Warszawie;
- g/ Instytutem Nauk o Zdrowiu, Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach;
- h/ Uniwersytet Lumière Lyon (Francja);
- i/ Ecole de Hautes Etudes, Sorbone (Francja).

Usługi i badania:

Badania naukowe prowadzone w Zakładzie Antropologii Biologicznej mogą być podstawą przeprowadzania zleconych prac usługowych w zakresie ekspertyz antropologicznych oraz odontologicznych (m.in. oceny liczby osobników w pochówku, oceny wieku biologicznego osobnika, płci czy patologii morfologicznych).

Od 2013 r. Zakład prowadzi specjalistyczne badania w zakresie oceny gęstości kości, nieinwazyjną metodą quantitative ultrasound (QUS). Badania prowadzone są zarówno na dzieciach, jak i osobnikach dorosłych.

W depozycie Zakładu znajduje się materiał osteologiczny z Wilanowa i Czerwińska, Radomia oraz Nemrik.

Najważniejsze publikacje Zakładu:

Tomczyk J., Komarnitki J., Zalewska M., Lekszycki T., Olczak-Kowalczyk D., 2014, Fluorescence Methods (VistaCam iX Proof and DIAGNODent pen) for the Detection of Occlusal Carious Lesions in Teeth Recovered From Archaeological Context. *American Journal of Physical Anthropology* DOI: 10.1002/ajpa.22542.

- Tomczyk J., Komarnitki J., Zalewska M., Wiśniewska E., Szopiński K., Olczak-Kowalczyk D., 2014, The Prevalence of Pulp Stones in Historical Populations From the Middle Euphrates Valley (Syria). *American Journal of Physical Anthropology* 153:103–115.
- Tomczyk J., Komarnitki I., Olczak-Kowalczyk D., 2013, A pilot study: smooth surface early caries (caries incipiens) detection with KaVo DIAGNODent in historical material. *American Journal of Physical Anthropology* 150(3), 475–481.
- Tomaszewska A., Tomczyk J., Kwiatkowska B., 2013, Characterisation of the supraorbital Foramen and notch as an exit route for the supraorbital nerve in populations from different climatic conditions. *Homo – Journal of Comparative Biology* 64, 58–70.
- Tomczyk J., Szostek K., Komarnitki I., Mańkowska-Pliszka H., Zalewska M., 2013, Dental caries and chemical analyses in reconstruction of diet, health and hygienic behaviour in the Middle Euphrates Valley (Syria). *Archives Oral Biology* 58, 740–751.
- Tomczyk J., Mańkowska-Pliszka H., Taylor M.G., Pinhasi R., Jakuciński M., 2013, Palaeopathology and differential diagnosis – a probable case of secondary infection (Tell Masaikh, Syria). *Advances in Anthropology* 1, 33–37.
- Tomczyk J., Komarnitki J., Zalewska M., Wiśniewska E., Szopiński K., Olczak-Kowalczyk D., 2014, The Prevalence of Pulp Stones in Historical Populations From the Middle Euphrates Valley (Syria). *American Journal of Physical Anthropology* 153:103–115
- Witas H., Tomczyk J., Jędrychowska-Dańska K., Chaubey G., Płoszaj T., 2013, mtDNA from the Early Bronze Age to the Roman Period Suggests a Genetic Link between the Indian Subcontinent and Mesopotamian Cradle of Civilization. *PLoS ONE* 8(9): e73682. doi:10.1371/journal.pone.0073682.
- Mańkowska-Pliszka H., Wieczorek U., Wsocki J., Tomczyk J., 2013, The Case of multiple anomalies in the atlanto-occipital joint (*articulation atlantooccipitalis*). *Anthropological Review* 76 (1), 95–99